

За Тоску сте најзрелији у четрдесетој

Сопрану Сузани Шуваковић Савић уручена је недавно годишња награда Народног позоришта за изузетно значајан укупан уметнички допринос

Квалитетна музика била је увек изазов за Сузану Шуваковић Савић, првакињу опере Народног позоришта у Београду, а њен моћни сопран омогућио јој је да гостује на сценама од Јужне Кореје до Француске и Италије. Познатој оперској уметници је недавно уручена годишња награда њене матичне куће за изузетно значајан укупан уметнички допринос.

– Ово признање дочекало ме је после 19 година рада у престоничком Народног позоришту. До сада сам добијала бројне похвале и сребрну значку, али ме је ова награда мимоилазала због неких других околности што је знало некада и да повреди. Награда је потврда да добро радите свој посао. У позоришту смо сви ми као велика породица, а уметник се мора пратити, неговати, топла реч и признање много значе. Ми солисти смо посебна прича и свако од нас је свет за себе, каже Сузана Шуваковић Савић за „Политику“. Наша саговорница је до сада отпевала значајне роле сопранског фаха попут Михаеле у „Кармен“, Мими у „Боемима“, Неде у „Пајацима“, Татјане у „Оњегину, Ђо Ђо Сан у „Мадам Батерфлај“, Адријане Лекуврер у истоименој опери, Тоске, Еуридике, Алије Форд у „Фалстафу“, тешко је све набројати, да не спомињемо мале роле.

– Више премијера сам певала у иностранству него у својој земљи и то почев од Јужне Кореје све до Француске и Италије. Сарађивала сам између осталих са Ђорђом Кашаријем, Силваном Каролијем, Ђорђом Меригом, диригентом Марчелом Ротом који је наступао са Бочелијем итд.

Сузана истиче да су све улоге које је остварила почев од Мими па даље донете на особен начин, да је радила темељно, учила, настојала да разуме сваки женски лик.

– Све јунакиње које сам отпевала на сцени су зарад љубави завршавале трагично. За Ђо Ђо Сан која је пуна емоција и веома тешка рекли су ми да је моја животна рола. Адријану Лекуврер сам доживела посебно. Иако певач мисли да је све научио, то никад није тачно. Јер увек може више, један жи-

Сузана Шуваковић Савић као Тоска

вот потребан је за учење, а други за певање! Певала сам много и малих и великих рола, а од малих сам такође учила да осетим сцену, себе, утиске својих најближих. Бити оперски певач је позив који се гради годинама, а око 40. сте најзрелији, рецимо, за Тоску. Улогу морате да отпевате бар десет пута да бисте са њом почели да се играте и правите посебну креацију. Све роле имају место у мом срцу и мојој души.

На питање шта даље, познати сопран одговара: – Много бих волела да певам у Пучинијевој опери „Манон Леско“ на домаћој сцени, јер је посебна. Пучини тражи душу. Имам још идеја, али је рано да се о томе говори.

Сузана ради са младим певачима у оперском студију при Народног позоришту већ три године. И бори се да нађе место за студенте да што чешће изађу на сцену.

– Велики рад и стрпљивост су важни. Морате да будете посвећени и да распоредите енергију. Учим студенте да поштују старије, а много тога и ја сам научила од других, посебно од примадоне Радмиле Бакочевић код које сам својевремено магистрала на ФМУ. Данас се брзо живи и наша професија је сурова. Кад изађете на сцену никог не занима да ли вам је лош дан. Ипак, почаствована сам што радим овај посао.

Б. Лијескић

Гала концерт поводом обележавања Међународног дана холокауста, под називом „Музичко путовање ка пријатељству међу народима“, биће вечерас од 20 часова у Коларчевој задужбини као поклон Јозефа Жамбокија грађанима Србије.

Јозеф Жамбоки и његова сестра Ружа били су пре 75 година последња јеврејска деса на Дорћолу коју је обућар Пал Жамбоки, привремено преводилац у Гестапоу, успео да спасе и одведе у родну Кањижу, док су њихови родитељи и читава породица трагично страдали у логору Старо сајмиште.

У знак сећања на све пострадале у холокаусту, Жамбоки, који се шездесетих година са супругом Рут доселио у Израел и тамо остварио завидну каријеру инжењера, одлучио је да Београду и Србији дарује концерт оперских ѕвезда. Неки од учесника концерта су први пут у Србији попут Олге Макарине, дугогодишње чланице Метрополитен опере, као и оснивача и учесника првог Интернационалног такмичења вокалних уметника под именом „Жамбоки“, који је први пут одржан у Јерусалиму прошле године.

Наступиће и Хор Браћа Барух, солисти Миша Леви (тенор), Рут Жамбоки (сопран), Марк Шајмер (тенор), Исабел Мари Хас (сопран), Рона Израел-Колат (сопран), Никола Давид (тенор), Ирис Бил (мецосопран), Јаел Сајаг (сопран), Јасмина Трумбеташ Петровић (сопран), Сандра Белић (виолончело), уз клавијеску сарадњу Љубице Грујић, Соња Мазар и Бодина Старчевића, а диригент је Стефан Зекић.

К. Р.

Књижевни водич кроз Београд

Издавачка кућа „Лагуна“ објавила је књигу Јове Анђића „Књижевни водич кроз Београд“, приповест о интимним и стваралачким судбинама двадесет четири писца у чијим биографијама је исписана историја Београда. Ово је богато илустрована прича о повезаности писца са Београдом, али и о трајности њиховог утицаја на идентитет града, а свако поглавље завршава се прозним одломком и стиховима посвећеним Београду. Књига открива детаље из живота Доситеја Обрадовића, Ђуре Јакшића, Јо-

вана Јовановића Змаја, Стевана Сремца, Јанка Веселиновића, Бранислава Нушића, Борисава Станковића, Исидоре Секулић, Милице Јаковљевић Мирјам, Станислава Винавера, Иве Андрића, Милоша Црњанског, Растка Петровића, Бранка Ђопића, Добрице Ђосића, Данила Киша, Борислава Пекића, Душана Радовића, Светлане Велмар Јанковић и других. Посебну вредност ове књиге чине места сусрета писаца у времену и простору Београда, која су истакнута у посебној мапи (институције, кафане, паркови, шеталишта, обале...)

Издава се и јединствен подухват мапирања Новог гробља на којем су се завршиле животне стазе писаца, чиме је поштоваоцима београдских књижевника омогућено да посете њихова уточишта.

Према речима аутора, ова књига настајала је десет година, а подстрек му је дао и текст Драгана Великића о Берлину као граду писаца, написан за „Време“ 2005. године. Говорећи о овом Анђићевом делу, Драган Великић приметио је да гаји посебну наклоност према књигама као водичима кроз велике градове и њихову културу, и да је читајући „Књижевни водич кроз Београд“ открио да је и Милорад Павић некада живео у његовој згради, у Улици Илије Гарашанина. М. В.

Страдање Срба у Војној крајини

Књигу „Писмо Петру Кочићу и још понекоме“ Анђелка Анушића објавио „Службени гласник“

Анђелко Анушић

Писмо
Петру Кочићу
и још понекоме

Службени гласник

Књигу „Писмо Петру Кочићу и још понекоме“ Анђелка Анушића, објавио је „Службени гласник“. Све приче у овој збирци, истиче Никола Вујић, можемо да схватимо као историјски и интертекстуални цитат прозе Петра Кочића, односно Кочићеве националне борбе и националног става. У свим причама, у различитим временским периодима, од аустроугарских до краја 20. века, приказано је страдање Срба на просторима Босанске Крајине, у трагичним ситуацијама рата и мира, окупације и присиле, геноцида и рата. Свака од прича је посебна целина, а све их обједињује трагична српска судбина и специфични карактери и животне приче.

Тема Границе, оне историјске Војне крајине, наглашава Славица Гарња Радованац, мало је присутна у нашој свести, а још мање заступљена у српској књижевности. Та, не само географска већ и историјска оса српског народа, у којој је током пет векова живело више Срба него у матици Србији, до данас је остала недоношче, како српске историографије, фолклористике, тако и савремене књижевности, а тек однедавно и појединачним прегнућима савременика (научници, песници, и прозни писци) они „донкихотски“ покушавају да је читају у нашу традицију и савремену културолошку свест. Такође, Граница као топос, културолошки симбол постојања (и нестајања) српског народа на њеном простору, као појам вечите несигурности и ратне опасности („закрајинило“ каже на једном месту и Андрић), искрсла је и постала наша важна тема (историјска, фолклорна, књижевна) – парадоксално, тек онда када српског

речи које срећемо у рукописима неких цењених књижевних савременика. Насупрот њиховом литерарном поступку, овде имамо обиље, раскош речи отргнутих од заборава, у широком распону од песме, весеља и пошлица до јаука и последњих уздаха.

Простор западних обода Балканског полуострва, тачније топос Границе, заправо топос Војне крајине, живот и борба српског народа с обе стране Уне и Дрине, његов усуд и страдање кроз разне фазе историјског времена, објашњава Анђелко Анушић, хронотоп је његових припове-

Свака од прича посебна је целина, а све их обједињује трагична српска судбина и специфични карактери и животне приче

дака у овој књизи. У фокусу је легендарни део те Границе, тог крајинског поднебља, који се назива Сува међа, топоним који је добро познат у савременој историји, нашим и европским историчарима, јер је оно што се ту догађало потресало коренито званичну Европу, реметећи јој планове који су имали у везе са трајном геополитичком и геостратешком прекомпозицијом Балкана и кројењем судбине српског народа, у чему су, видимо то данас, на нашу жалост, и успели.

Од тада до данас, додаје Анушић, Дрина као вештачка граница тече, понекад у знаку неразумевања, а понекад, најжалост, и у знаку расколнитва инфилтрираног споља, посред нашега националног бића, делећи неприродно наш народ на онај са западне и онај са источне стране ове реке, на „хрватске“ и „босанске“ Србе, што је само умножило нашу општу несрећу, али и несрећу других народа који живе у дубини тог пограничног појаса.

З. Радисављевић

Дневник читаоца и часопис „Наш траг“

Велика Плана – У библиотеци „Радое Домановић“, 28. јануара, у 19 часова, одржаће се промоција збирке есеја Милана Р. Смића „Дневник читаоца“ (Агора, 2015.) и двоброја часописа за културу „Наш траг“ (3–4/2015).

Учествују: Вида Огњеновић, књижевница, Гојко Божовић, књижевни критичар, и Милан Р. Смић, главни и одговорни уредник часописа.

К. Р.

„Даница“ у Коларцу

У четвртак у 19.30 часова у Коларчевој задужбини биће представљен алманах „Даница“ Вукове задужбине за 2016. годину, која је посвећена теми Косова и Метохије. Учествују: епископ рашко-призренски и косовско-метохијски Теодосије, Миодраг Матицки, главни и одговорни уредник „Данице“, проф. др Валентина Питулић и аутори: Рајко Петров Ного, Бошко Сувајић, Ратко Поповић, Горан Боричић, Дејан Ристић, Милена Стоилковић, Милица Јефимијевић Лиличић, Радослав Златановић... Програм ће увеличати Хор Богословије у Призрену. К. Р.